

Geachte leden van de Commissie Infrastructuur en Waterstaat,

Donderdag 30 maart bespreekt u de hoofdlijnennotitie Mobiliteitsvisie 2050 in het debat strategische keuzes bereikbaarheid. In de kern gaat het om de vraag hoe wij alle mensen in Nederland een basisbereikbaarheid kunnen garanderen en tegelijkertijd gevaarlijke klimaatverandering stoppen. Wij vragen u daarom om het volgende:

- * Garandeer dat iedereen essentiële bestemmingen kan bereiken
- * Zorg voor een bereikbaarheidspakket dat dat realiseert
- * Eis een goed klimaatplan van de sector mobiliteit

Garandeer bereikbaarheid

Milieudefensie is heel blij dat het recht op bereikbaarheid wordt vastgelegd in de Mobiliteitsvisie 2050. Dat is hard nodig, want lang niet iedereen heeft nu een voldoende basisbereikbaarheidsniveau. Dat blijkt ook uit het onderzoek van het Planbureau voor de Leefomgeving: in haar rapport ['Toegang voor iedereen?'](#)¹ Een onvoldoende niveau van basisbereikbaarheid raakt mensen hard, of in de woorden van staatssecretaris Heijnen²: *Niet op het werk kunnen komen omdat die locatie niet goed met het OV-bereikbaar is en er geen geld voor een auto is. De trein missen omdat je de rolstoelingang niet kunt vinden. De verjaardag van je kleinkind mislopen, omdat je niet weet van het bestaan van Valys, laat staan hoe je deze moet reserveren. Niet uit de auto kunnen komen, omdat de parkeerplaats in de garage van het ziekenhuis zo smal is dat je geen rolstoel naast de auto kunt uitklappen en daardoor te laat bent op een doktersafspraak. Lange OV-reistijden in landelijk gebied. Het perron niet bereiken, omdat de lift op het station stuk is. Een medewerkster op de crèche die soms pas 's avonds om half 10 thuis is omdat cruciale OV-verbindingen zijn afgeschaft.*

Het PBL constateerde terecht dat een minimaal bereikbaarheidsniveau een politieke keuze is en geeft wel enkele mogelijkheden aan. Wij vragen u om die politieke keuze te maken. Wat is een minimaal bereikbaarheidsniveau voor iedereen? Dát zou moeten vast komen te liggen in de Mobiliteitsvisie 2050 om het recht op bereikbaarheid inhoud te geven. *Wij roepen u op om de Minister de garantie te geven dat in de Mobiliteitsvisie een basisbereikbaarheidsniveau voor iedereen wordt geformuleerd.*

Een bereikbaarheidspakket werkt voor iedereen

Om een basisbereikbaarheid voor iedereen te garanderen zijn maatregelen nodig opdat iedereen de essentiële bestemmingen kan bereiken. Wij stellen vier maatregelen voor. Een versterking en opschaling van het OV systeem, aangevuld met een deelmobiliteitssysteem dat voor iedereen toegankelijk is, een progressieve kilometerheffing en het lopen en fietsen de hoogste prioriteit te geven onder meer door voorzieningen dichterbij de mensen te brengen:

- Het OV kan het best versterkt worden door op bestaande snelwegen en provinciale wegen vrij busbanen in te tekenen voor snelle betrouwbare buslijnen. Hiermee bieden we

---

¹<https://www.pbl.nl/publicaties/toegang-voor-iedereen>

² Brief regering :Terugkoppeling Conferentie Bereikbaarheid voor iedereen
https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2023Z04808&did=2023D11468

betaalbare toegang voor iedereen, ook voor automobilisten die nu geen goed alternatief hebben.

- Elektrische deelfietsen en -auto's in buitenwijken en dorpen helpen mensen om zelfstandig toegang te bieden tot het OV. Niet overal zal het OV mensen een regelmatige dienstregeling kunnen bieden, daarom is dit deelsysteem een noodzakelijke aanvulling op het OV.

- Door prioriteit te geven aan fietsen en lopen wordt de gezonde keus, de meest aantrekkelijke keuze. Dat betekent dat voorzieningen dichterbij de mensen moeten komen en dat de fiets- en loopinfrastructuur uitstekend moet zijn.

Wij roepen u op om de Minister in de Mobiliteitsvisie 2050 met concrete maatregelen te laten zorgen voor een goed, betaalbaar basisniveau van bereikbaarheid van iedereen.

Een goed klimaatplan

Bereikbaarheid is extreem ongelijk verdeeld. De meeste kilometers worden gemaakt door de hoogste inkomens en juist zij ontvangen momenteel de meeste subsidies om hun emissies terug te brengen. In opdracht van Milieudefensie liet Ecorys zien hoe scheef [de verdeling van lusten en lasten van klimaatbeleid is over inkomens](#)³. Met name op verkeersgebied is de uitstoot ongelijk verdeeld. De armste helft van de mensen hebben weinig uitstoot in het wegverkeer (0.7 KtCO₂/j), terwijl de rijkste 10% per persoon 17 keer meer uitstoot (11.9 KtCO₂/j). Dit ondermijnt het draagvlak voor klimaatbeleid en is ook gewoon niet eerlijk. Daarom stellen wij voor om een progressieve kilometerheffing in te voeren, net zoals dat Milieudefensie pleit voor een veelvliegerstax. Hoe meer je rijdt (of vliegt) hoe hoger het tarief. Dan is een basisbereikbaarheid voor iedereen betaalbaar en leveren de veelrijders hun bijdrage aan het stoppen van gevaarlijke klimaatverandering. Het regeringsbeleid, zoals ook afgesproken in het regeerakkoord zet in op 60% minder uitstoot tov 1990. Er zijn geen onderverdelingen gemaakt per sector, dus voor mobiliteit betekent dit dat er niet meer dan ca. 13 megaton emissie in 2030 kan zijn. Met het huidige voorgenomen beleid is dat volgens de KEV 2022 ongeveer 25 megaton. Kortom, **er moet nog 12 megaton gevonden worden**. Met de 4 beschreven maatregelen moet dat mogelijk zijn en tegelijk een basisbereikbaarheid voor iedereen te realiseren.

Wij roepen u op om te eisen van de sector mobiliteit, behorende bij een anderhalve graden doel.

Met de hoofdlijnennotitie heeft de Minister met de Staatssecretaris een goed begin gemaakt met echt bereikbaarheidsbeleid. De uitwerking heeft nog wel aanscherping nodig om echt voor iedereen te werken en gevaarlijke klimaatverandering te stoppen. Wij hopen dat u zich voor bovenstaande punten in wilt zetten, voor een rechtvaardig klimaat- en verkeersbeleid. Als u vragen heeft, meer informatie wilt of misschien wel heel andere ideeën heeft die u aan ons wilt voorleggen, dan zijn we graag bereid u van dienst te zijn.

Hoogachtend,

Bram van Liere, campaigner Klimaatrechtvaardigheid en verkeer

Milieudefensie

---

³<https://pers.milieudefensie.nl/read/908/persbericht-scheef-klimaatbeleid-vergroot-ongelijkheid-in-de-samenleving>